

№ 6/1968.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till landskapslag angående ändring av
landskapslagen om den allmänna läkarvården i
landskapet Åland.

Enligt gällande landskapslag om allmän läkarvård erhåller stads- och kommunalläkare i landskapet pension i enlighet med det pensions-system, som gäller för landskapets tjänstemän. Läkarnas anhöriga äger enligt samma grunder rätt till familjepension, begravningshjälp och ersättning för begravningskostnader. Då ett särskilt kommunalt pens-ionssystem numera trätt i kraft och då även pensionsbestämmelserna för statens pensioner ändrats, har i riket antagits en ändring av lagen om allmän läkarvård (FFS 308/67), enligt vilken lagändring stads- och kommunalläkarna numera erhåller sitt pensionsskydd i enlighet med la-gen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (FFS 202/64).

Den kommunala pensionsanstalten beviljar och utbetalar härefter stads- och kommunalläkarnas pensioner, medan staten med vissa begräns-ningar erlägger ersättning åt kommuner och kommunalförbund för de be-talningsandelar, som dessa för stads- och kommunalläkarnas del erlägger till den kommunala pensionsanstalten. Pensionsrätten för stads- och kommunalläkare är oberoende av det system för tilläggs-pensionsskydd, som den kommunala pensionsanstaltens medlemssamfund har, utan bestämmas detta enligt ett sådant alternativt system, som gäller för de flesta grundkommunerna.

Dessutom har i själva lagen fastställts de pensionsgrundande avlö-ningsförmånerna, till vilka räknas särskilt de inkomster, som härfly-ter från de arvoden, vilka läkarna uppbär av patienterna. Man har här-vid strävat till att taga i beaktande endast sådana arbetsuppgifter, vil-ka hör till läkarens egentliga tjänst. De grunder, enligt vilka dessa arvoden skall beräknas, skall enligt lagändringen fastställas för hela landet enhetligt, varvid läkarna enligt område eller uppgifter skulle grupperas så, att såsom pensionsgrundande arbetsförtjänst, vilken infly-ter av dessa inkomster för varje grupps vidkommande skulle avses såda-na arvoden, som i det närmaste motsvarar den arbetsförtjänst som i en-var grupp i medeltal inflyter genom de avgifter patienterna erlägger till läkarna. Dessa grunder skall fastställas av statsrådet.

För de betalningsandelar, som kommunerna skall erlägga till kommuna-la pensionsanstalten för kommunalläkarens del, äger kommunerna således rätt till ersättning av staten, likväl högst enligt den avlöningsklass,

enligt vilken stads- och kommunalläkare tillkommer ålderstillägg. Beträffande de övriga inkomster, som skall tagas i beaktande vid fastställandet av pensionen, stadgas i lagen att betalningsandelarna skall ersättas enligt av statsrådet fastställda grunder.

Sedan läkarna enligt ifrågavarande lag övergått från statens pensionssystem till det kommunala pensionssystemet, har även skyldigheten att utbetala begravningshjälp och ersättning för begravningskostnader med anledning av förmånstagares död övergått från staten till kommunerna. Man har dock bibehållit systemet att staten till fullt belopp ersätter kommunerna den begravningshjälp, som dessa enligt tjänstestadgan skall erlagga.

Beträffande den ersättning, som skall utgå för naturaförmåner, har en sådan ändring kommit till stånd, att ersättningen skall utgivas enligt grunder, som fastställts med stöd av rikets lag om förskottsuppbörd. Dessutom har kommunerna eller kommunala sammanslutningar i fråga om övriga stads- eller kommunalläkare tillkommande avlöningsförmåner ålagts skyldighet att ersätta betalningsandelar, såvida erläggandet av dylik avlöning grundar sig på tjänsteuppgifter och de ersättningar, som skall erläggas för dem, fastställts enligt allmänt iakttagna grunder. Motiveringen härför är, att det icke ansetts ändamålsenligt, att statsbidraget skulle omfatta eventuella övriga arvoden, som kommunen erlagt. De betalningsandelar, som skall utgå ifråga om arvoden, som uppburits av patienterna, skall till fullt belopp ersättas ur statsmedel enligt de grunder, som fastställts av statsrådet med iakttagande av vad som gäller beträffande den pensionsgrundande förtjänsten.

Med beaktande av den natur av lagstiftning till vilken ifrågavarande lagändring kan hänföras, är det fullt skäligt, att samma system tillämpas även i landskapet. Ändringen av landskapslagen borde dock enligt landskapsstyrelsens uppfattning utformas så, att den så vitt möjligt gives formen av en såkallad blankettlag. Detta system, som i allmänhet tillämpas på samtliga kommunala tjänsteinnehavare, för vilkas avlöning bidrag utgår ur landskapsmedel, medför bland annat att hönejusteringar i riket utan särskild lagstiftningsåtgärd kan tillämpas även i landskapet.

Med hänvisning till det ovan anförda, får landskapsstyrelsen vördsam samt förelägga Landstinget till antagande följande

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om den allmänna läkarvården i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 38 § och 40 § 1 mom. landskapslagen den 14 september 1945 om den allmänna läkarvården i landskapet Åland (19/45) såsom följer:

38 §.

Stads- och kommunalläkare tillkommer grundlön, dyrortstillägg och ålderstillägg enligt samma grunder, som gälla för motsvarande tjänsteinnehavare i riket.

Stads- och kommunalläkare tillkommer pension enligt ett sådant på lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare, (FFS 202/64) grundat alternativt system, som gäller för de flesta grundkommunerna. Såsom pensionsgrundande lön beaktas härvid, utöver avlöningsförmåner från kommun eller sammanslutning av kommuner för tjänsteuppgifter, den arbetsförtjänst, som uppkommer genom arvoden, vilka läkare i enlighet med i riket fastställda grunder uppbär av patienter, vilka han mottagit i tjänsten.

Vad i 2 mom. är stadgat äger motsvarande tillämpning på familjepension, som utgår efter stads- och kommunalläkare.

Kommunalläkare skall av kommunen eller vederbörande sammanslutning av kommuner tillhandahållas fri tjänstebostad jämte mottagningsrum, vilka godkänts av landskapsstyrelsen, ävensom för uppvärmning av bostaden och mottagningslokalen erforderligt bränsle.

40 §.

Kommun eller sammanslutning av kommuner är berättigad att för upprätthållande av stads- eller kommunalläkartjänst i årligt landskapsbidrag erhålla två tredjedelar av det belopp, som enligt 38 § 1 mom. minst bör tillkomma läkare i grundlön och dyrortstillägg, samt ålderstillägg i dess helhet, samt kommun eller sammanslutning av kommuner, som upprätthåller kommunalläkartjänst, dessutom två tredjedelar av penningvärdet av läkaren enligt 38 § 4 mom. tillkommande naturaförmåner, vilkas värde bestämmas av landskapsstyrelsen enligt i riket gällande grunder. Kommun eller sammanslutning av kommuner erhåller ur landskapsmedel ersättning för de betalningsandelar, som enligt lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare för kommunal- och stadsläkares del erlagts till den kommunala pensionsanstalten, ävensom för begravningshjälp, som med stöd av tjänstestadga erlagts efter stads- och kommunalläkare, i fråga om den ordinarie avlöningen högst enligt den i 38 § 1 mom. avsedda avlöningen, i fråga om naturaförmånerna enligt grunder, vilka fastställts med stöd av lagen om förskottsuppbörd (FFS 418/59), och i fråga om övriga avlöningsförmåner från kommun eller sammanslutning av kommuner för tjänsteuppgifter i enlighet med grunder, som

allmänt skola tillämpas, samt i fråga om arvoden, vilka uppburits av patienter, enligt i 38 § 2 mom. angivna grunder.

- - - - -

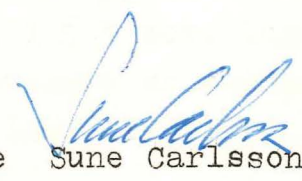
Denna lag tillämpas från och med den 1 januari 1967.

Angående tillämpningen av denna lag och kommunal- och stadsläkares rätt till pension enligt tidigare gällande stadganden och föreskrifter samt beträffande familjepension, vilken beviljats, innan denna lag trätt i kraft, skall lända till efterrättelse vad därom i rikets lag den 20 juni 1967 angående ändring av lagen om allmän läkarvård (FFS 308/67) är stadgat.

Mariehamn, den 23 februari 1968.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Martin Isaksson.

Lagberedningssekreterare Sune Carlsson.

Bilaga.

FFS 308/67.

Tillämpningsstadgande.

- - - - -

Denna lag tillämpas från och med den 1 januari 1967. Den som vid lagens ikraftträdande innehar stads- eller kommunalläkartjänst och som önskar bibehålla rätt till pension och efter honom utgående familjepension sådan den var då denna lag trädde i kraft, skall före utgången av år 1968 skriftligen göra anmälan därom till vederbörande kommuns styrelse, som ofördröjligen skall meddela statskontoret detta.

Stads- eller kommunalläkare, som icke gjort ovan avsedd anmälan, må för pension från den kommunala pensionsanstalten även tillgodoräkna sig den tid, under vilken han efter den 30 juni 1964, men innan denna lag trätt i kraft, innehaft sådan tjänst.

Stads- och kommunalläkare, vars tjänsteförhållande upphört innan denna lag trätt i kraft, äro, utan hinder av vad i 1 § 5 mom. lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare är stadgat, berättigade till pensionskydd i enlighet med sagda lag, likväl så, att rätten att erhålla pension börjar den 1 januari 1967.

Är stads- eller kommunalläkare på grund av pensionsfall, som inträffat innan denna lag trädde i kraft, berättigad att erhålla pension även enligt tidigare stadganden eller föreskrifter, äger han likväl rätt att om han så önskar, från och med den 1 januari 1967 övergå till det pensionsskydd, som beviljas av den kommunala pensionsanstalten, genom att före utgången av år 1967 göra skriftlig anmälan därom till vederbörande kommuns styrelse, som ofördröjligen skall meddela den kommunala pensionsanstalten samt statskontoret detta. Pensionsärenden, som avgjorts genom laga kraft vunnet beslut, handläggas ånyo på därom gjord anhållan av den kommunala pensionsanstalten. Då vederbörande övergått till nämnda pensionsskydd, erlägger den kommunala pensionsanstalten till statskontoret och sin medlemssammanslutning den del av de retroaktiva pensionsraterna, som motsvarar de av dem erlagda pensionsraterna.

Utan hinder av vad ovan är stadgat tillämpas tidigare gällande stadganden på person, som gjort i 1 mom. avsedd anmälan, och på pension, såvida av stadgandena i 3 mom. icke annat följer, samt familjepension, vilka beviljats innan denna lag trätt i kraft, likväl så, att pension och familjepension erläggas i enlighet med avlöningen för innehavare av ordinarie statstjänst eller -befattning i avlöningsklassen A 28.

För pension eller familjepension, som beviljas stads- eller kommunalläkare på grund av pensionsfall, som inträffat innan denna lag trätt i kraft, erlägges till den kommunala pensionsanstalten ersättning av statsmedel, som likväl beräknas högst enligt avlöringen för innehavare av ordinarie statstjänst eller -befattning i avlöningsklassen A 30.

- - - - -